

Egy bérház nagy problémája

Miért nem kap motort az Április 4 útja 65 számú épület?

Április 4 útja 65. Kívülről ugyanolyan ház ez, mint az utat szegélyező többi épület. Ha ugyan nem különbözik annyiban, hogy ez előtt az emeletes ház előtt félve járnak az erre lakók, mert bizony gyakran érik őket kellemetlen meglepetés, tudniillik omladozik a vakolat.

Átvizesedik minden

A ház külső vakolata is hull, de ez még a legkevesebb. A kapun belül lépve dohos, nehéz szag üti meg az ember orrát. A folyosók falai embermagasságig vizesek, omlik le a fal. A lakásokban még sötétebb a kép. A szép, tágas, világos lakások egészségtelemné váltak, évről évre emelkedik a falakon a víz szintje. Egyes helyiségekben már a két méter magasságot is elérte. Eddig csak a főfalak voltak veszé-

lyeztetve, de most már a közfalak is vizesek. A bútorok 10–15 centiméter távol állnak a faltól, a szekrényekben még így is megpenészedik a holmi. Állandó szellőztetés mellett is dohos, nehéz ezekben a lakásokban a levegő.

Özv. Baginetz Józsefné udvari lakása nemcsak alul vizes, hanem ha esik, az ő lakásában is csorog a víz. A csatorna ugyanis elrothadt, és a víz most már a ház falát, Baginetz lakását rágja, pusztítja.

Nem lehet szivattyúztatni a talajvizet

A felületes szemlélő nagy generalizációtól, a ház felújításától remél segítséget. De ha a kíváncsiság a pincélejáróhoz is elviszi, mindjárt megállapítja, hogy innen származik a baj, itt a »gennyes góc«. A pincében 60–80 centiméter magas víz áll, a lakók elmondása szerint évről évre, télen-nyáron. Már elrothadt az ajtó a pin-

ce fa részét. Rettenetes bűz árad ki, nyáron szinte elviselhetetlen. Tehát innen pusztul, romlik ez az egyébként masszív, nagy bérház. Nem volt ez mindig így, hiszen a háborús években itt a pincében laktak az emberek. Az aknában összegyűlt talajvizet pedig állandóan motorral szívatták ki innen. 1952-ig ez így is volt. De aztán, hogy miért, miért nem, az Ingatlankezelő Vállalat akkori vezetői elvitették a házból a motort.

És azóta, tehát nyolc éve a lakók hivatalból hivatalhoz járnak, s kéri, vigyék vissza a motort. Az Ingatlankezelő Vállalat megígérte, s megígéri, hogy hamarosan visszazakapják a kért gépezetet. De csak ígéret marad. A házkezelősegtől már jártak a házban, s meg is nézték a pincét. De tovább nem terjedt ki vizsgálatuk, nem nézték meg a vizes lakásokat. Pedig, ha megtették volna, biztosak vagyunk benne, hogy már régen működne a motor a házban.

Vidám, lelkes fiatalok között

Példamutatóan dolgoznak az egyetemisták az újszegedi útépítésen

Az Újszegedi Kender-Lenszövé Vállalat épületét elhagyva, úgy imbolygunk gödrök és buckák között, mint árboedarábokból és üres hordókból összeeskábált tutaiaikon a viharos óceán sokat emlegetett hajótörttei. Ez a tágas szántott földterület már az újszegedi Rózsa Ferenc Tsz-hez tartozik. S mellettünk egy bekötőút alapozó földmunkájának nyomán támadt széles, mindkét oldalán árokkal határolt friss töltés fut, hosszan-hosszan egészen a körülbelül 3 kilométerre levő szövetkezeti központig.

— 14 nappal ezelőtt még nyoma sem volt itt az új útnak — világosít föl bennünket Bárdos Miklós, a városi tanács építési osztályának vezetője. Két héttel ezelőtt jöttek ki ide először a Szegedi Orvosegyetem fiataljai, hogy hozzáfogjanak az ásáshoz, meg a földlaptoláshoz. Azóta mindennap 100–120 fiatal jön ki ide reggel fél nyolckor autóbusszal, fogja kézbe a szerszámot és ássa, lapátolja rendületlenül az új, háromkilométeres bekötőút alapjait. Már csak egy, a szövetkezet központi épületéhez kanyarodó utolsó 400 méteres szakasz elkészítése van hátra.

A kötött, nehéz talaj sem akadály

Előttünk messze piros meg két melegítő színfoltján vibrál a napsütés. Ott dolgoznak a fiatalok. Aztán odaérünk.

Itt már sokkal kötöttebb a talaj. Az agyagos, fekete földben nehezebben jár az ásó, különösen, ha gyakorlatlan kezek forgatják.

— Az Orvosegyetem másodéves hallgatói és öt oktatója, meg 22 ápolónő jött ki ma dolgozni — válaszol kérdésünkre Papp István útmester, aki a munkát irányítja. A 14 nap alatt még sose volt semmi baj se a fiúkkal, se a lányokkal, egy apró balesettől eltekintve. Néha vigyázatlanok, néha egymás nyakába zúdi-

tanak egy lapát földet, olyankor aztán van egy kis vitaközlés, de különben töltük telhetően igyekeznek elvégezni a rájuk bízott munkát.

Az 5-ös csoport az élen

Az elkészítendő útszakasz föl van osztva arányosan a hat másodéves csoport és a 22 ápolónő között. Szemmel láthatóan az 5-ös tanulmányi csoportból alakult brigád dolgozott a legjobban a brigádok közül. Tizenhárom van, három lány és tíz fiú, a vezetőjük Albert Sándor. Nekik már alig van mit csinálniuk.

— Ha végeztünk — mondja jó hangosan Albert Sándor, hogy a többi csoportbeliek is hallják —, majd segítünk azoknak, akik lemaradtak. Előbb persze kipihenjük magunkat.

Támad is erre felháborodás köröskörül. Persze, csak amolyan megajtszott, tréfás felháborodás, hiszen egyformán értékes itt minden fiatal munkája, s ezt ők maguk is tudják.

— Régen éreztem már olyan jól magam — mondja Bajusz Lajos, aki alig magasabb a kezében tartott ásónál —, mint most. Direkt jó tesz a sok tanulás után ez a kis mozgás, ez a munka. S a levegő is jobb, mint benn a tanyeremben.

— Ez már igaz — fűzik hozzá többen is. Most éppen bontani szokták a Kossuth Lajos sugárút.

Nem maradnak le a lányok sem

Hát annál tényleg jobb itt kinn a levegő. No, azért van itt-ott egy kis sziszegés is. Különösen a lányok között. Eg az ásonyeltől feldörzsölt tenyer, s az ujjak tövén bizony nem egy hólyag púposodik már.

— Nem kell a lányokat bántani — kéri ki magának a sajnálkozásunkat mégis Somos Terézia, mikor aggodalmas arccal megkockáztatjuk a kérdést: hogy érzi itt kint magát. Tudunk mi éppúgy dolgozni, mint a fiúk — vágja bele az ásót a földbe —, ugye, lányok? — folyamodik a többiekhez egy kis bátorításért, azzal úgy nyakon teríti földdel az egyik mellette szorgoskodó fiút, hogy az alig látszik ki belőle.

Megy itt a munka. Ez a véleménye dr. Bárdóczi Árpádnak, az Orvosegyetem KISZ-szervezet titkárnak is, aki szintén itt lapátolja a földet a többiekkel. És nem csak ő.

KISZ-lagok, klinikai orvosok

Kijött dolgozni az oktatók KISZ-alszervezetének öt tagja is, fiatal klinikai orvosok: dr. Szarvas Ferenc, aki mint mondta, már

gyerekkorában megszokta az ilyenfajta munkát, dr. Oláh Miklós, dr. Nagy Sándor, aki egy kicsit fájlalja most a derekát, dr. Csapó Gábor, aki kitűnő sportoló is egyben és dr. Csermél László.

S a 22 ápolónő, akik az egyetem gazdasági hivatala KISZ-alszervezetének tagjai, ugyanígy forgatja a lapátot, melyíti az árkot. Tass Margit KISZ-titkár a vezetőjük. Ő is panaszkodik, hogy fáj a csuklója, hanem azért dolgozik tovább. Nagy Irénnek már hólyag is van a tenyerén. Feltörte az ásó.

Egy kis pirulás és annak oka

Az út másik oldalán a 7-es meg a 8-as csoportnak megy legjobban a munka.

— Volt a gyerekek között olyan is — mondja nevetve Papp István, mikor kívül kerülünk a fiatalok hallástól —, aki nem tudta megkülönböztetni a lapátot az ásótól, nemhogy forgatni tudta volna őket. Oda hívtak és fűlig pirulva megkérdezték tőlem, hogy fogjanak hozzá. Ha találkozik velük és rájuk kacsintok, most is pirosság fut a fülükre.

— Csak az orvostanhallgatók dolgoztak itt mostanáig?

— A múlt héten a Tudományegyetem kiszesei lapátolták itt a földet — válaszol. — Ők sem maradtak le az orvosok mögött a munkában, bár néha rendetlenkedtek, különösen az elsőévesek. Velük fordult elő, hogy közülük az egyik lány addig ugra-bugrált a meszesgödör szélén, míg egyszer csak hopp, egy sikoltás — és már benne ült derékig a mészben. Alig tudták kihúzni belőle a többiek. Baj az ijedségen kívül, szerencsére, nem lett semmi. No, meg a melegítő is alaposan tele lett mészszel.

És jöhetnek a hivatásos útéplők

— És ha befejezték itt, akkor hova mennek? — kérdezzük még búcsúzóul. — Akkor még elkészítünk egy 180 méteres útszakaszt a fűveskertig. Aztán a mi munkánk véget is ér. Jöhetnek a hivatásos útéplők, a hernyótalpas traktorral, meg az úthengerrel, s szeptembere már az új úton járhatnak a városba a Rózsa Ferenc Tsz dolgozói.

A város felé indultunk újra. A gidres-gödörös földű most mégis valahogy más volt, mint előbb, mikor jöttünk. Hiszen az járt a fejünkben, hogy néhány hónap múlva tükörsima út húzódik majd itt.

Hátunk mögött, a távolban piros meg két melegítő színfoltján vibrált a napsugár.

Papp Lajos

Érvényt szerez az állattartást szabályozó rendeletnek a II. ker. tanács

A fertőző megbetegedések megelőzése érdekében jelentős segítséget nyújt az újonnan megjelent állattartási rendelet, amelynek szellemében intézkedéseket dolgozott ki a II. kerületi tanács. Egészségügyi csoportja felhívta a Kossuth Lajos sugárúton lévő Söripari Vállalat szegedi Kirendeltségét, hogy 1960. június 30-ig bezárólag telephelyen szüntesse meg az állattartást. A Belped Vállalatot is felhívta, hogy a Sziléri sugárúti iskola mellett működő telephelyen 1960. december 31-ig szüntesse meg az állattartást, mert az istálló jelenléte ártalmas a környék lakóinak és az iskolások egészségére.

Mindenki hallgatott. A doktor bácsi szólalt meg először.

— Valóban penicillin — mondta és gyors mozdulatokkal beadta nekem az injekciót. Andrej közben kiment a szobából, én pedig néhány perc múlva megnyugodva elaludtam.

Este a szüleim bementek az órnagy bácsihoz. Köszönetet szereztek volna mondani. De édesanyám csak sírt, édesapám pedig némán szorította meg a köszönet elhárító kezét.

— Gyógyuljon meg a kicsi és legyen belőle igaz ember — mondta az órnagy.

Reggelre elmúlt a lázam. Mikor a doktor bácsi jött, már teát szücsölgettem. Andrej, akit nem láttunk, mióta meghozta az orvoságot, szintén bejött. Az orvos hozzá fordult.

— Ezt a kislányt maga mentette meg. En is szívből köszönöm.

Andrej csak az utolsó szavakat értette, de a helyzetből látta, hogy jóra fordult minden, és széles mosollyal mondta:

— Andrej szeretni gyévuská! Még gyekarsztvo? — mutatott a gyógyszeres dobozra.

— Nem — felelte az orvos. — Csak jó táplálék, főleg sok tej. Tej kellene. De azt is nehéz beszerezni. Majdnem lehetetlen.

A cucis üvegemet a kezébe vette és rámutatott.

— Tej.

— Da, da, malako — mondta Andrej.

Másnap reggel az ágyam mellé tettem a kulacsát. Fél volt tej.

— Malako. Haraso... — mondta. — Anonban nem szerettem a tejet. Hiába kínálták, nem ittam. Végül Andrejnek eszébe jutott valami.

— Egy krutty Andrejnek — s a szájához emelte a poharat, mintha inná — egy krutty tiedé.

Elnevettem magam és megittam a

Táj- és emberszeretet

Csizmázia Kálmán festőművész olyan szegedi alkotó, aki csendben, halkán él, hogy annál inkább alkotásával, alkotásaiban éljen. Most megrendezésre kerülő gyűjteményes kiállítása bizonyítja, hogy az előbbi megállapításunkat. Témakeresése mégis széles skálájú olajban, pasztellben és akvarellben egyaránt. Fő erőssége a természet színeinek megragadása, től az »Ifjúkori önarckép«-ig. De ez sosem önmagáért a Témaiban a sajátos szegedi vonásokat épp úgy megtaláljuk, mint a soproni, nagybányai, matyóli, veszprémi, esztergomi színeket. Nagyon is időszerű, hogy a vonzó szerénységű művész gyűjteményes kiállításával az érteklődés, a nyílbanosság elé vonásokat épp úgy megtaláljuk, mint a soproni, nagybányai, matyóli, veszprémi, esztergomi színeket. Nagyon is időszerű, hogy a vonzó szerénységű művész gyűjteményes kiállításával az érteklődés, a nyílbanosság elé vonásokat épp úgy megtaláljuk, mint a soproni, nagybányai, matyóli, veszprémi, esztergomi színeket. Nagyon is időszerű, hogy a vonzó szerénységű művész gyűjteményes kiállításával az érteklődés, a nyílbanosság elé vonásokat épp úgy megtaláljuk, mint a soproni, nagybányai, matyóli, veszprémi, esztergomi színeket.

1904-ben, Kürtösön született, s gyermekkorában betegség következtében elvesztette hallását, amely kissé befelőlforduló emberré tette. 1927-ben a Képzőművészeti Főiskolára került, ahol Glatz Oszkár növendéke lett. Innen hozta magával, hogy a tájfestés mellett élénk érte-

tejet. Ettől kezdve Andrej minden nap odahozta ágyamhoz félig telt kulcsát. Tiltakozásom azonban mindig elől kezdődött; nem akartam tejet inni. Andrej kért, könyörgött és játszott nekem az ágyammal, csakhogy igyak. Megtanított arra is, hogy »malako haraso«. Nagyokat nevetett, mikor tanulgattam a két szót; malako... ma-la-ko... ha-ra-so... Malako haraso...

A március végi napsugár már az udvaron talált. Andrej ekkor új jótékot eszelt ki.

— Ha te kurutyolni malako, akkor lovacskáznál velem udvar.

A nyakába vett és körülszaladt velem az udvarban.

Az egyik napsütötte délelőtti nagy lovaglás rendeztünk, amikor váratlanul hazajött az órnagy bácsi. Andrej ekkor — hiába kapálództam ellene — letett a földre. En meg uráltam, de annyira, hogy a tej a kezemben lévő kulcsból az órnagy bácsi kabátjára fröccsent. Andrej erre hosszasan magyarázni kezdett valamit. A kulacsra is rámutatott, én pedig elkialtoltam magam: malako haraso! Az órnagy bácsi elmosolyodott, megismogatta a hajamat és közben mondott még valamit. Nem értettem persze, hogy mit, de másnapról kezdve Andrej már nem félig, hanem tele hozta a kulacsot tejjel. Nagyanym hogyan? honnan? kérdéseire sohasem válaszolt, ilyenkor mindig sietve távozott, a pénzről, fizettségéről pedig hallani sem akart. En szorgalmasan ittam a tejet naponta és majdnem vasgúróvá erősödtem.

Egyik reggel nagy sürgős-forgásra ébredtem. Mikor kimentem az udvarra, láttam, hogy a katonák viszik ki a házból az órnagy bácsi holmiját; Andrej sem jött felém a kulacs tejjel. Aztán valahonnan csak előjött az órnagy bácsival együtt. Kezet fogtak édesanyámmal és édesapámmal, And-

rej engem felkapott, megcsókolt, aztán mindketten gyorsan elmentek. En nem tudtam, mi történt, csak azt láttam, hogy Andrej nincs itt. Ekelen bömbölésbe kezdtem. Hiába vigasztalt édesanyám, nem ért semmit. Tovább sírtam. Nem értettem meg, hogy a kemény harcok és a hosszú távollét után végleg hazatérnek. Végül is azt mondta édesanyám:

— Ne sírj! Elmegyünk utána. Talán még nem mentek el.

Lehetett egy szál piros rózsát a kertből, és indultunk is. A mostani Gépipari Technikum előtt nagyon sok autó állt, katonák jöttek-mentek. Nagy volt a kavargás, sokan voltak, s már-már úgy látszott, hiába jöttünk, nem találkoznak Andrejvel. Nagysokára aztán mégis megpillantottuk. A mozgókonyha előtt állt, a reggelijüket vételező katonák között. Eppen ő volt soron. A kulacsát feltartotta; tejet öntöttek bele.

— Innen volt hát az a sok tej! A reggelijét adta neked — mondta édesanyám.

Aztán kiáltottunk neki. Felém fordult, felismert bennünket és odajött hozzánk, kezében a most ismét félig telt kulacs tejjel. A rózsát a zubbonyára tűztem, s ő mosolygott, de valahonnan kiáltás hallatszott. Andrej egy pillanat alatt eltűnt a katonák forgatagában.

— Andrej... malako haraso... nyelték el hangom a tovaördülő kerekek.

Futó Rózsa

Futó Rózsa a szegedi Közgazdasági Technikum statisztikai tagozatának I. osztályos tanulója. Itt közölt írását a közgazdasági technikumok felszabadulási pályázatára nyújtotta be, ahol első díjat nyert.

DOMINO, KÉK NÁRCISZ, SMARAGD